

Alla Lysenko
*Candidate of Economic Sciences, Docent,
Associate Professor at the Department of Audit, Accounting and Taxation
Central Ukrainian National Technical University*

Лисенко А.М.
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Центральноукраїнського національного технічного університету*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-501-3-32>

DIGITAL INNOVATIONS IN THE FIELD OF ACCOUNTING, ECONOMIC ANALYSIS AND TAXATION

ДИДЖИТАЛ-ІННОВАЦІЇ В СФЕРІ ОБЛІКУ, ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

В сучасному світі діджитал-інновації є невід'ємною складовою функціонування сфери управління та адміністрування, а тому вони широко використовуються в обліку, економічному аналізі та оподаткуванні. В основу діджиталізації покладено процес переведення інформації в цифровий формат, зрозумілий сучасним гаджетам. Цей процес, в свою чергу, передбачає необхідність урахування інноваційного підходу, що базується на розумінні поняття «інновації».

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність», «інновації – новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери» [1].

Діджитал-інновації в сфері обліку, економічного аналізу та оподаткування передбачають використання сучасного програмного забезпечення, інструментів аналітики, хмарних технологій, штучного інтелекту, інших інноваційних рішень, що забезпечують автоматизацію та оптимізацію функціонування облікових систем і процесу виконання податкових зобов'язань, ефективне здійснення контролю та аналізу даних.

В сучасних умовах широкого впровадження набула концепція IoT (Internet of Thing, що у перекладі означає «Інтернет речей»), основана на об'єднанні через Internet різних фізичних пристроїв для забезпечення їх взаємодії та обміну даних. Інтернет речей поєднує засоби ідентифікації, вимірювання, передавання та опрацювання даних, а також «виконуючі» пристрої. Зокрема, у бізнесі IoT застосовують під час забезпечення збору даних та обміну ними між виробничими підрозділами суб'єкта господарювання, при віддаленому зборі показників щодо керування технічними пристроями, обсягами використання сировини у виробничому процесі тощо.

Науковці доводять, що IoT широко застосовується у сфері обліку, економічного аналізу та оподаткування. Так, Березівська М.Г. та Стойка Н.С. на основі проведення мережевої візуалізації встановили, що в дослідженнях обліково-аналітичного спрямування часто використовуються такі ключові слова: «блокчейн, цифрова трансформація, цифрові технології, безпека, розумні міста, кібербезпека, 5G, оптимізація» [2, с. 7].

IoT дає можливість раціонально організувати надійний обмін даними, який важко уявити без використання мобільних додатків, що сприяють спрощенню

процесу ведення обліку та звітності, забезпеченню доступу до сервісів з будь-якого пристрою та в зручний час.

У світі досить популярними мобільними додатками в сфері обліку та оподаткування є:

- FreshBooks (бухгалтерське програмне забезпечення з доступом через настільний або мобільний пристрій, яке дозволяє керувати клієнтами, формувати рахунки та звітність, відстежувати витрати. Воно використовується суб'єктами малого та середнього бізнесу і є особливо популярним в Канаді);

- QuickBooks (пакет бухгалтерського програмного забезпечення, розроблений компанією Intuit, який можуть використовувати суб'єкти малого бізнесу. У ньому передбачено можливість виконання широкого спектру функцій, зокрема, ведення обліку з формуванням рахунків, складанням звітності, обчисленням податкових платежів. Дана програма є найпопулярнішою у США);

- Xero (хмарна бухгалтерська SaaS-платформа для суб'єктів малого та середнього бізнесу, представлена новозеландськими розробниками. Платформа інтегрується з різними сервісами, на ній доступно більше 800 модулів);

- Wave (комплексне програмне забезпечення, особливо популярне в США та Канаді, яке призначене для спрощення управління фінансами суб'єктів малого бізнесу. Дана платформа є безкоштовною та має багато функцій, корисних для консультантів, фрілансерів, власників малого бізнесу);

- Taxfyle (програма для подання податкових декларацій в режимі реального часу, якій довіряють більше 200 фірм CPA та близько 100000 користувачів).

При проведенні економічного аналізу та ухваленні рішень важливе значення відіграє використання Big Data, адже масиви інформації в умовах ринку набувають настільки значних розмірів, що традиційні підходи та способи не можуть бути використані для забезпечення їх адекватної обробки. Використання Big Data у практичній площині спрямоване на забезпечення якості прогнозування економічних процесів та показників, дослідження тенденцій розвитку суб'єктів господарювання з урахуванням сформованої кон'юнктури ринку. Якісна обробка великих масивів даних сприяє побудові обґрунтованих економіко-математичних моделей, використання яких у практичній площині дозволяє здійснювати раціональний розподіл ресурсів та планувати фінансово-господарську діяльність, аналізувати її результати та приймати ефективні управлінські рішення. При цьому важливу роль відіграють технології IoT, забезпечуючи можливість отримання інформації з різних джерел та пристроїв.

У сфері оподаткування досить поширеною технологічною інновацією є блокчейн – сучасна технологія з організації та обліку даних, основана на криптографічних та математичних методах їх шифрування [3, с. 81]. Блокчейн може використовуватися для перевірки та обміну інформацією, забезпечуючи недоторканість даних та зберігаючи історію здійснених транзакцій без можливості їх видалення або внесення змін. Така технологія забезпечує автоматизацію обліку платників податків й спрощення процесу подачі податкової звітності, знижуючи ймовірність виникнення випадкових та навмисних помилок при її формуванні. Крім того, як зазначає Колісник А.С., завдяки використанню технології блокчейн «вирішуються проблеми розпорошеності даних та складного запиту, а також створюється відкрита та прозора податкова база даних» [4, с. 49].

Впровадження діджитал-інновацій в сфері обліку, економічного аналізу та оподаткування, таких як Big Data, блокчейн, мобільні додатки спрямоване на забезпечення точності, повноти та достовірності даних, відображених в обліку та звітності, а отже й на прийняття ефективних управлінських рішень. Водночас, цифрова трансформація вимагає необхідності адаптації фахівців до мінливого зовнішнього середовища, постійного вдосконалення знань та навичок з цифровізації.

Література:

1. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 липня 2002 р. № 40-IV (редакція від 31 березня 2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 04.10.2024).
2. Березівська М.Г., Стойка Н.С. Інтернет речей в бухгалтерському обліку: бібліометричний аналіз. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2023. Вип. 1 (54). С. 3-10. URL: <http://pbo.ztu.edu.ua/issue/view/16604> (дата звернення: 04.10.2024).
3. Лапко О.О., Солосіч О.С. Технологія блокчейн: поняття, сфери застосування та вплив на підприємницький сектор. *Бізнес Інформ*. 2019. № 6. С. 77-82. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2019-6_0-pages-77_82.pdf (дата звернення: 04.10.2024).
4. Колісник А.С. Застосування сучасних цифрових технологій у сфері оподаткування: іноземний досвід та перспективи для України. *Право та інновації*. 2023. № 3(43). С. 47-53. URL: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/1026/756> (дата звернення: 04.10.2024).